

Kannabiksen käytön haittavaikutuksia

Päivitetty 21.1.2019

Kannabis on yleisimmin käytetty huumausaine. Kannabiksen päihdevaiikutukset vaihtelevat aineen voimakkuuden, lajikkeen, ainemäärän, käyttötavan, käyttöympäristön ja käyttäjän ominaisuuksien mukaan. Cannabis ei ole myrkyllistä. Tiedossa ei ole yhtään tapausta, jossa pelkän kannabiksen käyttö olisi aiheuttanut myrkytyskuoleman.

Kannabiksen käytön terveyshaitoista on viime vuosina saatu paljon uutta tietoa. Cannabis aiheuttaa terveyshaittoja kokeilijoille tai satunnaisesti käyttävälle. Pitkäaikaisessa, runsaassa käytössä riskit ovat huomattavasti kokeilua ja satunnaista käyttöä suuremmat. Pitkäaikaiskäytön riskit on myös hyvä tiedostaa, jos harkitsee kannabiksen kokeilua tai käyttöä.

Kannabispäihtymys aiheuttaa käyttäytymiseen liittyviä tai psykologisia muutoksia kuten liiketoimintojen heikentymistä, mielihyvää, joskus ahdistuneisuutta, arvostelukyvyyn heikkenemistä tai sosiaalista vetäytymistä. Keskittyneisyys, muistitoiminnot ja tarkkuutta vaativat toiminnot heikkenevät. Cannabis voimistaa muiden päihteiden vaikutuksia ja heikentää tarkkaavaisuutta ja reaktiokykyä. Onnettomuusriski lisääntyy, jos kannabista käyttänyt kuljettaa päihtyneenä ajoneuvoa. Myös vakavien mielenterveyshäiriöiden oireita voi ilmaantua herkästi niillä, joilla on perinnöllinen alttius mielenterveyshäiriöihin.

Vaiikutukset ilmenevät kannabiksen käytön aikana tai pian sen jälkeen. Tyypillisiä fyysisiä käyttöön liittyviä muutoksia ovat silmien sidekalvon verestys, ruokahalun lisääntyminen, suun kuivuminen ja sydämen sykkeen kiihtyminen. Poltettaessa tai höyrystämällä cannabis alkaa vaikuttaa muutamassa minuutissa. Syömällä vaikutus alkaa hitaammin. Päihdevaiikutus kestää joitakin tunteja.

Kannabiksen säännöllinen pitkäaikaiskäyttö ärsyttää hengitysteitä ja ilmenee yskänä, kutinana ja liman erityksenä. Höyrystämällä oireet ovat vähäisempiä. Limakalvontulehdukset ja keuhkoputkentulehdukset ovat yleisiä vaivoja etenkin runsaasti päivittäin polttavien keskuudessa. Osalle pitkään säännöllisesti kannabista käyttävistä kehittyy riippuvuus, jolloin käyttäjä ei pysty olemaan ilman ainetta tai hallitsemaan sen käyttöä. Pitkäaikaiskäyttöön liittyy huomiokyvyn ja muistin heikkenemistä, jos aineen käyttö on niin runsasta, että käyttäjä on lähes koko ajan päihtyneenä. Pitkän raittiin jakson aikana huomiokyvyn ja muistin häiriöt yleensä korjautuvat.

Säännöllinen ja pitkäaikainen kannabiksen käyttö johtaa sietokyvyn kehittymiseen, jolloin käyttäjä tarvitsee suurempia ja/tai useampia annoksia saadakseen aineesta saman vaikutuksen. Psykkinen riippuvuus kannabikseen voi kehittyä, kun kannabista käytetään säännöllisesti. Päivittäin suuria annoksia käyttävälle voi kehittyä kannabikseen myös fyysinen riippuvuus. Jos kannabista poltetaan tupakkaan sekoitettuna, syntyy psykkinen ja fyysinen riippuvuus nikotiiniin nopeasti. Kannabiksen vieroitusoireita ovat unihäiriöt, hermostuneisuus, hikoilu ja ruokahaluttomuus. Fyysiset oireet kestävät yleensä vajaan viikon.

Vaikka yksilölliset erot ovat suuria, on todennäköistä, että eräillä ryhmillä haitat ovat odotettua yleisempiä. Nuorena aloitettu kannabiksen käyttö lisää riskiä muidenkin laittomien päihteiden käyttöön ja kannabisriippuvuuteen sekä suuremman riskin sairastua psykoosiin. Äidin raskaudenaikainen kannabiksen käyttö saattaa lisätä ennenaikaisen synnytyksen todennäköisyyttä. Kannabiksen käyttö voi pahentaa eräiden sairauksien, kuten astman, keuhkoputken tulehduksen ja skitsofrenian oireita sekä aiheuttaa alkoholi-riippuvuutta tai muuta päihderiippuvuutta.

Pekka Heinälä

Psykiatrian erikoislääkäri
A-klinikkasäätio

Päivittänyt:

Kim Kannussaari

projektipäällikkö

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

link

Lähteet ▶

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/kannabiksen-kayton-haittavaikutuksia>